

NULMETING OPEN DATA VAN GEMEENTEN

Opgesteld door   Ageeth de Jager – de Lange
Datum   29 september 2017
Versie   1.1

Managementsamenvatting

Open data komt steeds hoger op de agenda van Nederlandse gemeenten. Het kabinet Rutte II had de ambitie om alle overheidsgegevens die zich daarvoor lenen actief beschikbaar te stellen. Een andere stimulerende factor is de Wet hergebruik overheidsinformatie. Wanneer op basis van deze wet een informatieverzoek is beantwoord, is het een kleine stap om deze informatie als open data te ontsluiten. Ook binnen de Digitale Agenda 2020 is er aandacht voor open data, als component van de datagedreven gemeenschap. Omdat er onvoldoende zicht is op de stand van zaken rondom het ontsluiten van open data door gemeenten heeft KING een nulmeting uitgevoerd.

Uit de nulmeting blijkt dat begin 2017 42 Nederlandse gemeenten (11%) samen bijna 2.000 datasets over uiteenlopende onderwerpen als open data ontsluiten. De meeste datasets zijn beschikbaar in een herbruikbaar formaat. Slechts een kwart van de datasets is (ook) vindbaar via het dataportaal voor de Nederlandse overheid: data.overheid.nl. Het huidige versnipperde aanbod van gemeentelijke datasets van een beperkt aantal gemeenten belemmert het hergebruik van datasets. Voor afnemers wordt het immers pas interessant om data te gebruiken wanneer datasets vindbaar zijn, gelijk zijn qua vorm en inhoud en een groot volume hebben (veel gemeenten of zo mogelijk landelijke dekking). Daar is op dit moment geen sprake van.

VNG/KING zet de komende periode in het kader van de Digitale Agenda 2020 in op onder andere uniformiteit van gemeentelijke datasets. Als onderdeel hiervan is reeds een [gemeentelijke high value datalist](#) ontwikkeld. VNG/KING werkt in een praktijkbeproeving Open Data Standaarden (ODS) aan een nadere uitwerking van de [gemeentelijke high value datalist](#), te beginnen met een vijftal datasets. In samenwerking met diverse gemeenten probeert VNG/KING te komen tot een gestandaardiseerde set van afspraken over de inhoud, context en techniek van de datasets. Gemeenten kunnen deze ODS vervolgens toepassen bij het ontsluiten van hun datasets, waarmee het mogelijk wordt te komen tot centrale, landelijke datasets.

Gestandaardiseerde datasets zijn efficiënter uit te wisselen, zowel binnen de gemeente als met externen. Daarnaast kunnen gestandaardiseerde datasets gestapeld worden, waardoor voor hergebruikers een grotere dekking ontstaat wat hergebruik stimuleert.

In een volgende meting kunnen de datasets waarvoor ODS zijn afgesproken ook inhoudelijk beoordeeld worden door te analyseren in hoeverre deze datasets zijn opgebouwd conform de ODS.

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond en aanleiding	5
1.1.1.	Kabinetsbeleid	5
1.1.2.	Wet hergebruik overheidsinformatie	5
1.1.3.	Digitale Agenda 2020	5
1.1.4.	Inzicht in stand van zaken rondom open data van gemeenten	6
1.2	Vraagstelling	6
1.3	Doel van het onderzoek	6
1.4	Leeswijzer	6
2	Aanpak	7
2.1	Definities	7
2.1.1.	Open Data	7
2.1.2.	Dataset	8
2.1.3.	High Value Datalist	8
2.2	Online onderzoek	8
2.3	Analyse	9
2.3.1.	Herbruikbaarheid van open data	9
2.3.2.	High value datalist	10
2.3.3.	Doorsnedes	10
3	Gemeenten die open data ontsluiten	11
3.1	Totaal	11
3.2	Gemeenten die open data ontsluiten naar inwonersklasse	11
3.3	Gemeenten die open data ontsluiten naar provincie	11
3.4	Gemeenten die open data ontsluiten naar regio AM KING	12
3.5	Antwoord op eerste deelvraag	12
4	Hoeveelheid open data van gemeenten	13
4.1	Totaal	13
4.2	Hoeveelheid open data naar inwonersklasse	13
4.3	Hoeveelheid open data naar provincie	14
4.4	Hoeveelheid open data naar regio AM KING	15
4.5	Antwoord op tweede deelvraag	17
5	Wijze waarop gemeenten open data ontsluiten	18
5.1	Waar gemeentelijke open data te vinden is	18
5.2	Formaten waarin gemeenten datasets ontsluiten	20
5.3	Antwoord op derde deelvraag	21
6	Beschikbaarheid high value datasets	22
6.1	Totaal	22
6.2	Beschikbaarheid high value datasets naar inwonersklasse	24
6.3	Beschikbaarheid high value datasets naar provincie	25
6.4	Beschikbaarheid high value datasets naar regio AM KING	26
6.5	Antwoord op vierde deelvraag	27
7	Conclusies, overwegingen en aanbevelingen	28
8	Bijlage 1: Gemeentelijke High Value Datalist	30
9	Bijlage 2: Overzicht van figuren	32

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

1.1.1. Kabinetsbeleid

Het kabinet Rutte II had de ambitie om alle overheidsgegevens die zich daarvoor lenen actief beschikbaar te stellen. Het ontsluiten van open data past bij een overheid die bewust omgaat met data en haar taken in transparantie uitvoert. Onder open data verstaan we¹:

- De data is openbaar;
- Er berust geen auteursrecht of andere rechten van derden op;
- De data zijn bekostigd uit publieke middelen, beschikbaar gesteld voor de uitvoering van die taak;
- De data voldoen bij voorkeur aan 'open standaarden' (geen barrières voor het gebruik door ICT-gebruikers of door ICT-aanbieders);
- Open Data is bij voorkeur computer-leesbaar, zodat zoekmachines informatie in documenten kunnen vinden.

Het Ministerie van BZK heeft een dataportaal beschikbaar gesteld voor de Nederlandse overheid: data.overheid.nl. Overheidsorganisaties maken hun open data vindbaar door op data.overheid.nl een verwijzing naar de door hen beschikbaar gestelde open data te maken.

In de Kamerbrief over de stand van zaken uitvoering Nationale open data agenda 2016 van 22 juni 2016 schrijft de minister van BZK: "Het aantal datasets op data.overheid.nl dat afkomstig is uit gemeentelijke organisaties neemt toe. In de periode 1 juni 2015 tot 1 mei 2016 is het aantal gemeentelijke datasets op data.overheid.nl met 73 toegenomen tot 229. Ik wil deze ontwikkeling stimuleren en ondersteunen en voer daartoe overleg met de VNG."

1.1.2. Wet hergebruik overheidsinformatie

Sinds 18 juni 2015 geldt de Wet hergebruik overheidsinformatie, waarin de Europese richtlijn hergebruik overheidsinformatie (2013/37/EU) is geïmplementeerd. Op basis van deze wet kunnen burgers, bedrijven en onderzoeksinstellingen een verzoek indienen om overheidsinformatie, die onder de wet valt, beschikbaar te maken. Deze informatie moet in een machinaal leesbaar format beschikbaar worden gesteld, zodat de informatie geschikt wordt voor hergebruik. De wet verplicht niet tot actief ter beschikking stellen van overheidsinformatie als open data, al verlaagt het wel de drempel tot het ontsluiten als open data wanneer informatie in een herbruikbaar formaat beschikbaar is.

1.1.3. Digitale Agenda 2020

VNG/KING heeft het onderwerp open data ondergebracht in het programma Digitale Agenda 2020 (DA2020), als onderdeel van de ambitie 'open en transparant in de participatiesamenleving'. In 2017 werkt VNG/KING in dit kader onder meer aan de datagedreven gemeenschap. De digitalisering van de samenleving schept kansen en uitdagingen voor lokaal bestuur. VNG/KING ondersteunt gemeenten in deze transitie. Er wordt hierbij gekeken naar 'data voor beleid' en 'beleid voor data'. In data voor beleid gaat het om de manier waarop data slim gebruikt kan worden in bestuur, beleid en uitvoering. Beleid voor data heeft betrekking op de (lokale) vertaling van de bestuurlijke en organisatorische kaders die nodig zijn dit verantwoord, veilig en efficiënt te doen. Open data is een belangrijke component binnen de datagedreven gemeenschap. Het

---

¹ Definitie zoals omschreven op <https://data.overheid.nl/>

ontsluiten van informatie voor hergebruik maakt nieuwe innovatieve toepassingen mogelijk. VNG/KING zetten daarom in op het stimuleren en standaardiseren van het ontsluiten van open data van gemeenten.

1.1.4. Inzicht in stand van zaken rondom open data van gemeenten

Om de inzet van de DA2020 op het onderwerp open data goed te kunnen richten en volgen, is het belangrijk inzicht te hebben in de stand van zaken rondom het ontsluiten van open data door gemeenten. Zoals ook hiervoor is aangegeven, is in de politieke discussie rondom open data tot nu toe uitgegaan van de beschikbaarheid van gemeentelijke open datasets op data.overheid.nl. Het aantal datasets dat daarbij aan gemeenten wordt toegeschreven is nu nog laag, zeker gezien het aantal Nederlandse gemeenten. Daarom bestaat het vermoeden dat van slechts een deel van alle datasets van Nederlandse gemeenten een verwijzing is opgenomen op data.overheid.nl. Om dit vermoeden te toetsen en een beter beeld te krijgen van de stand van zaken van het ontsluiten van open data door gemeenten, heeft KING een nulmeting uitgevoerd op dit onderwerp.

1.2 Vraagstelling

Centrale vraag in deze nulmeting is:

Wat is de stand van zaken van het ontsluiten van open data door Nederlandse gemeenten?

We beantwoorden deze vraag aan de hand van de volgende vier deelvragen:

- Welke gemeenten ontsluiten open data?
- Hoeveel datasets ontsluiten gemeenten als open data?
- Hoe ontsluiten gemeenten open data?
- In hoeverre ontsluiten gemeenten datasets van de high value list?

1.3 Doel van het onderzoek

De meting betreft een eerste meting en moet herhaald kunnen worden, zodat VNG/KING de ontwikkeling van ontsluiting van open data door gemeenten kan volgen. De resultaten van de meting zijn van belang als stuurinformatie voor dit onderwerp binnen het programma Digitale Agenda 2020, specifiek binnen de ambitie dat gemeenten een open en transparante overheid zijn. Daarnaast kan de VNG op basis van de resultaten het ministerie van BZK informeren over de voortgang van gemeenten op het gebied van het ontsluiten van open data.

De meting is ook voor gemeenten zelf relevant. Gemeenten krijgen een indruk waar ze staan op het gebied van open data, of ze meer of minder datasets aanbieden dan vergelijkbare gemeenten. Bovendien biedt de meting aanknopingspunten om gemeenten die nog moeten beginnen met het ontsluiten van open datasets in contact te laten komen met gemeenten die hier al ervaring mee hebben en deze ervaring kunnen delen.

1.4 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft een toelichting op de aanpak die is gebruikt voor deze nulmeting. Daarna beantwoorden de hoofdstukken 3 tot en met 6 de verschillende deelvragen. Het laatste hoofdstuk geeft de conclusies, overwegingen en aanbevelingen weer.

2 Aanpak

In dit hoofdstuk komen allereerst enkele definities aan de orde. Daarna volgt een toelichting op de wijze waarop de inventarisatie is uitgevoerd, in de vorm van een online onderzoek. Het hoofdstuk besluit met een toelichting op de analyse en de dwarsdoorsnedes die we daarbij maken.

2.1 Definities

2.1.1. Open Data

Er is geen goede sluitende definitie van open data beschikbaar. De omschrijving van open data zoals vermeld op data.overheid.nl (zie paragraaf 1.1) biedt ruimte voor interpretatie. In deze nulmeting scherpen we deze definitie aan en richten we ons op:

- Data die gemeenten zelf beschikbaar stellen als open data;
- De data is openbaar;
- Er berust geen auteursrecht of andere rechten van derden op;
- De data zijn bekostigd uit publieke middelen, beschikbaar gesteld voor de uitvoering van die taak;
- De data voldoen bij voorkeur aan 'open standaarden' (geen barrières voor het gebruik door ICT-gebruikers of door ICT-aanbieders);
- Open Data is bij voorkeur computer-leesbaar, zodat zoekmachines informatie in documenten kunnen vinden.

Data die van de gemeente afkomstig is, maar inmiddels is overgedragen aan het archief, laten we buiten beschouwing in dit onderzoek.

Open data over gemeenten, zoals bijvoorbeeld cijfers over gemeenten die het CBS verzamelt en als open data ontsluit, laten we in dit onderzoek buiten beschouwing. In dit kader noemen we onder andere Open Spending. Open Spending is een product van de Open State Foundation, dat gebruikmaakt van financiële gegevens (Iv3-gegevens) van gemeenten, provincies en waterschappen die het CBS op haar open data portaal ontsluit. We beschouwen deze data in dit onderzoek niet als datasets die een gemeente zelf ontsluit. Ook Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK) laten we in dit onderzoek buiten beschouwing, omdat de digitale geo-informatie in PDOK voornamelijk afkomstig is van het Kadaster en diverse ministeries.

Gemeenten ontsluiten niet altijd zelfstandig hun data. Sommige gemeenten organiseren dat bijvoorbeeld in een gemeenschappelijke regeling, denk aan een regionaal georganiseerd bureau voor statistiek. Omdat de afzonderlijke gemeenten binnen zo'n samenwerking niet zelf de data ontsluiten, laten we dergelijke dataplatformen in dit onderzoek buiten beschouwing.

De applicatie Buurtmonitor, ook bekend onder de naam 'Gemeente in Cijfers', bevat een groot aantal datasets over gemeenten. Het grootste deel van de data is afkomstig van het CBS. Daarnaast kan de Buurtmonitor datasets bevatten die wel rechtstreeks van gemeenten afkomstig zijn. Het is in het kader van deze nulmeting niet haalbaar alle datasets in de Buurtmonitor te analyseren om te beoordelen wie bronhouder van de data is. We vermelden daarom verderop in deze rapportage welke gemeenten de Buurtmonitor/Gemeente in Cijfers aanbieden. De Buurtmonitor en de datasets in de Buurtmonitor nemen we niet mee in de analyse.

2.1.2. Dataset

Een dataset is een verzameling van gegevens (data), meestal gepresenteerd in tabelvorm. Een dataset kan echter ook andere vormen aannemen, zoals een karakterstring in een XML-bestand². Een bepaalde dataset kan in verschillende formaten beschikbaar zijn, waarbij de afnemer zelf kan kiezen welk formaat deze wil gebruiken. In dit onderzoek gaan we uit van de indeling naar datasets die een gemeente hanteert. Het aantal datasettitels dat elke gemeente biedt is hierin leidend. Het is daarbij mogelijk dat een dataset uit meerdere bestanden bestaat en/of in verschillende formaten beschikbaar is.

2.1.3. High Value Datalist

In 2016 heeft de werkgroep Gemeentelijke High Value Datalist, een initiatief van het ministerie van BZK, VNG/KING en de Digitale Stedenagenda (DSA), een [gemeentelijke high value datalist](#) opgesteld. Deze [high value datalist](#) heeft als doel gemeenten ondersteuning te bieden bij het (starten met) openen van data. Zo helpt de lijst bijvoorbeeld met de keuze welke data met prioriteit als open data te ontsluiten. Of een dataset 'high value' is, wordt bepaald door de mate waarin de data bijdraagt aan:

- Transparantie;
- Uitvoering van de wettelijke plicht;
- Kostenbesparing;
- Bediening van een doelgroep;
- Potentie van hergebruik³;
- Maatschappelijke meerwaarde.

Om daadwerkelijk tot een landelijk dekkende set met waardevolle gemeentelijke data te komen, is een algemeen geaccepteerde set van afspraken over de inhoud, context en techniek van elke dataset nodig. De ALV van gemeenten heeft in 2016 gezamenlijk ingestemd met de ontwikkeling van een Open Data standaard die hierin moet voorzien.

De totale [gemeentelijke high value datalist](#) vindt u in Bijlage 1: Gemeentelijke High Value Datalist. In deze nulmeting inventariseren we hoeveel van de gevonden datasets tot deze [gemeentelijke high value datalist](#) behoren.

2.2 Online onderzoek

Het ontsluiten van open data is geen doel op zich. Open data krijgt pas waarde wanneer de data wordt geraadpleegd of hergebruikt. Voorwaarde voor het kunnen raadplegen of hergebruiken van data is dat deze data vindbaar moet zijn. In deze nulmeting richten we ons op de meest laagdrempelige vorm, namelijk de online vindbaarheid van datasets. We richten ons daarbij op datasets die online beschikbaar zijn gesteld door gemeenten. Datasets waarvan een gemeente op haar website aangeeft dat deze op aanvraag beschikbaar zijn, nemen we niet mee in deze meting.

In februari, maart en april 2017 is online onderzoek uitgevoerd naar open data van gemeenten. Hiervoor is langs vier ingangen gezocht:

1. Elke gemeentelijke website bezoeken en binnen deze website in de daar beschikbare zoekmachine zoeken op de term 'open data';

---

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Dataset>

³ Onder hergebruik van data verstaan we het op een andere manier of voor een ander doel gebruiken van data dan waarvoor ze in eerste instantie zijn verzameld.

2. In het register op data.overheid.nl⁴ zoeken naar datasets van gemeenten. We controleren daarbij welke van deze gemeenten datasets ontsluiten via dataplatform.nl⁵;
3. In het NationaalGeoregister.nl zoeken naar datasets van gemeenten;
4. Met behulp van Google zoeken naar "open data gemeente".

Van elke gemeente die open data ontsluit, is geïnventariseerd:

- Welke datasets de gemeente ontsluit;
- Waar de datasets vindbaar zijn: op een eigen gemeentelijk portaal, via data.overheid.nl, via dataplatform.nl en/of via NationaalGeoregister.nl;
- In welk formaat/welke formaten de gemeente elke dataset ontsluit.

Zoals in 2.1.2 is aangegeven, gaan we bij het inventariseren van datasets uit van de indeling die een gemeente daarbij hanteert. Een dataset kan daarbij uit meerdere bestanden en/of in verschillende formaten bestaan. Het aantal geïnventariseerde datasets zegt daarmee niets over de omvang of het aantal bestanden dat een gemeente aanbiedt. Het aantal datasets dat we in deze nulmeting laten zien, kan daardoor vertekend zijn voor de hoeveelheid data die gemeenten beschikbaar stellen.

In deze nulmeting beoordelen we datasets niet inhoudelijk. We kunnen dan ook geen uitspraken doen over de inhoud, opbouw en vergelijkbaarheid van verschillende datasets. Wel is van elke dataset geïnventariseerd in welke formaten deze wordt aangeboden. Wanneer we daarbij links tegenkomen die niet naar open data verwijzen, terwijl de betreffende gemeente dit wel als zodanig presenteert, nemen we deze links niet mee in de analyse.

We beperken ons in het onderzoek tot het inventariseren van de vindplaatsen van datasets. Op basis van online onderzoek kunnen we geen uitspraken doen over waar een gemeente de data ontsluit. Daarvoor moeten we nadere informatie ophalen bij individuele gemeenten. Dit kan in een vervolgonderzoek worden opgepakt.

2.3 Analyse

2.3.1. Herbruikbaarheid van open data

Voor het beoordelen van de herbruikbaarheid van open data, passen we het vijfsterren classificatiemodel van Tim Berners-Lee⁶ toe. De verdeling van sterren is daarbij als volgt:

Geen ster	De informatie is online beschikbaar. Er wordt echter geen mogelijkheid geboden de informatie te downloaden.
*	De informatie is online beschikbaar, in welk formaat dan ook en is downloadbaar. De informatie is niet gestructureerd.
**	De informatie is online beschikbaar in een gestructureerd formaat dat geschikt is voor automatisch hergebruik.
***	De informatie is online beschikbaar in een open bestandsformaat ⁷ .

⁴ <https://data.overheid.nl/monitor/datasets> toont per data-eigenaar een overzicht van beschikbare datasets.

⁵ Dataplatform is een dienst voor organisaties om data te ontsluiten, op te slaan, te beheren en te presenteren. Dataplatform wisselt de metadata uit met data.overheid.nl, conform de DCAT-standaard.

⁶ <http://5stardata.info/en/>

⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_open_formats

**** De informatie is online beschikbaar in een open bestandsformaat⁷ en benaderbaar via een API (Application Programming Interface) of webservice.

***** De informatie is online beschikbaar in een open bestandsformaat⁷, benaderbaar via een API en gekoppeld aan andere data voor meer context. Linked Open Data.

Naarmate een dataset meer sterren heeft, is de informatie beter herbruikbaar⁸.

In de analyse stellen we voor elke dataset vast wat de maximale score van de dataset is. Wanneer een dataset bijvoorbeeld in een 2-sterren-, een 3-sterren- en een 4-sterrenformaat wordt aangeboden, noteren we bij deze dataset 4 sterren.

2.3.2. High value datalist

In deze nulmeting analyseren we welke van de door gemeenten ontsloten open datasets tot de [gemeentelijke high value datalist](#) behoren. We baseren ons daarbij op de titel van elke dataset. We beoordelen de datasets niet inhoudelijk. Het is daardoor mogelijk dat een dataset meer of minder velden bevat dan in de toelichting bij de [high value datalist](#) is beschreven. De resultaten rondom de mate waarin gemeenten datasets uit de [high value datalist](#) ontsluiten zijn dan ook indicatief.

2.3.3. Doorsnedes

Behalve de bovengenoemde analyses, maken we dwarsdoorsnedes van de resultaten op de volgende onderwerpen:

Inwonersklasse

In de analyse verdelen we gemeenten onder andere op basis van inwonertallen. We maken daarvoor gebruik van de inwonertallen op 1 januari 2017 zoals beschikbaar via [Waarstaatjegemeente.nl](#). We verdelen gemeenten op basis van deze inwonertallen over vijf inwonersklassen:

- 0 tot 25.000 inwoners;
- 25.000 tot 50.000 inwoners;
- 50.000 tot 100.000 inwoners;
- 100.000 tot 300.000 inwoners;
- meer dan 300.000 inwoners.

Provincies

In de analyse gaan we uit van de verdeling van gemeenten over de Nederlandse provincies in 2017.

Regio's accountmanagement

Voor intern gebruik maken we een doorsnede van de resultaten naar de verdeling van gemeenten over de regio's accountmanagement die KING in 2017 hanteert⁹.

---

⁸ Het verwerken van beter herbruikbare data vraagt in de regel om specialistische kennis en vaardigheden. Dat data beter herbruikbaar is, wil niet zeggen dat de data voor een ieder beter toegankelijk is.

⁹ <https://www.da2020.nl/contact>

3 Gemeenten die open data ontsluiten

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag welke gemeenten open data ontsluiten. Allereerst komt het totaalbeeld aan de orde. Daarna schetsen de daaropvolgende paragrafen het beeld naar inwonersklasse, provincie en regio's accountmanagement KING.

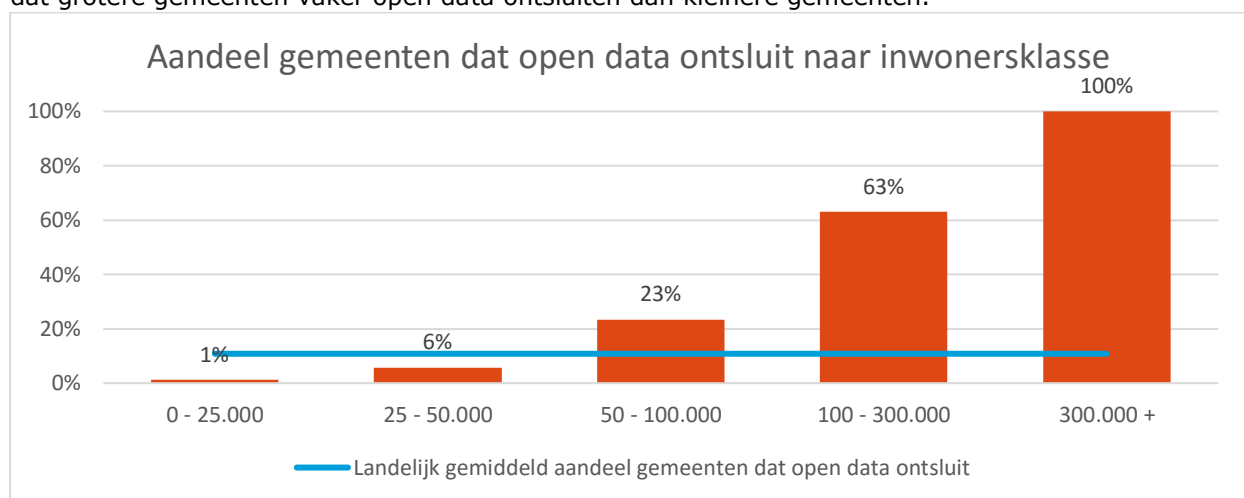
3.1 Totaal

Begin 2017 ontsluiten 42 gemeenten (11%) van de Nederlandse gemeenten één of meer datasets als open data. Vijf van deze gemeenten bieden naast diverse datasets, één of meer links aan naar data die we in dit onderzoek buiten beschouwing laten: Buurtmonitor (3 gemeenten), Open Spending (2 gemeenten), archiefdata (1 gemeente) en bovenlokale platformen (2 gemeenten).

Naast de 42 gemeenten die datasets als open data aanbieden, verwijzen 4 gemeenten naar Buurtmonitor / Gemeente in Cijfers in het kader van open data, nog eens 4 gemeenten naar archiefdata en nog eens 1 gemeente naar Open Spending. Zoals ook in het vorige hoofdstuk is toegelicht, laten we deze data (en daarmee deze 9 gemeenten) verder buiten beschouwing in dit onderzoek.

3.2 Gemeenten die open data ontsluiten naar inwonersklasse

De gemeenten die open data ontsluiten, hebben in totaal 6.054.809 inwoners. Figuur 1 laat zien dat grotere gemeenten vaker open data ontsluiten dan kleinere gemeenten.

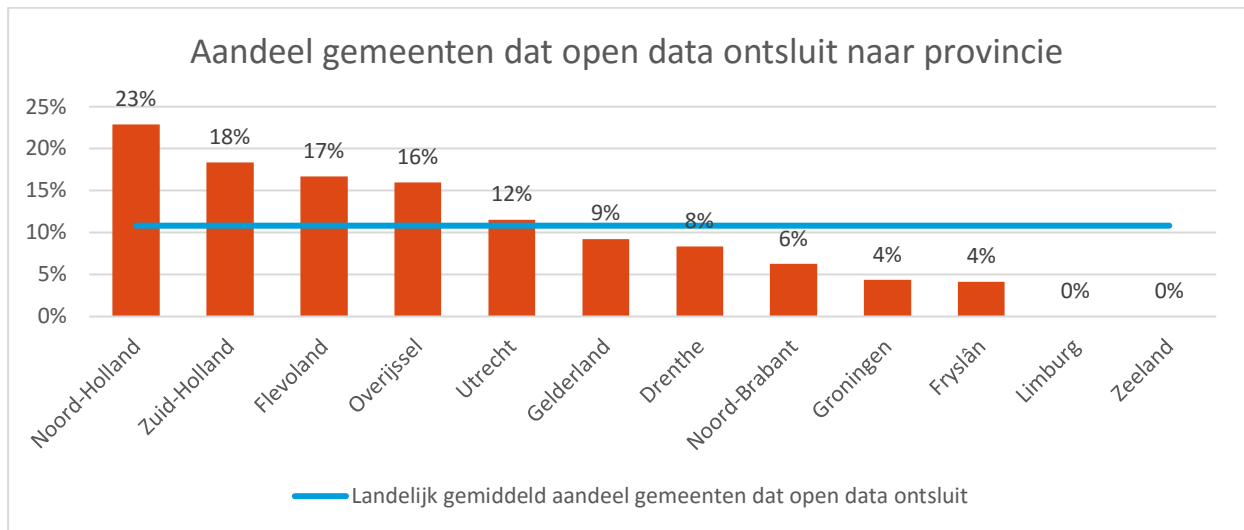

Figuur 1 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar inwonersklasse

Alle G4-gemeenten ontsluiten open data. Van de G32-gemeenten ontsluiten er 23 (61%) open data. De gemeenten die open data ontsluiten hebben gemiddeld ruim 144.000 inwoners. Dit ligt aanzienlijk hoger dan het gemiddelde inwonertal van alle Nederlandse gemeenten dat nog geen 44.000 inwoners bedraagt.

3.3 Gemeenten die open data ontsluiten naar provincie

Figuur 2 geeft per provincie weer welk aandeel van gemeenten één of meer datasets ontsluiten als open data. Gemeenten die open data ontsluiten, blijken niet evenredig verdeeld te zijn over de Nederlandse provincies.

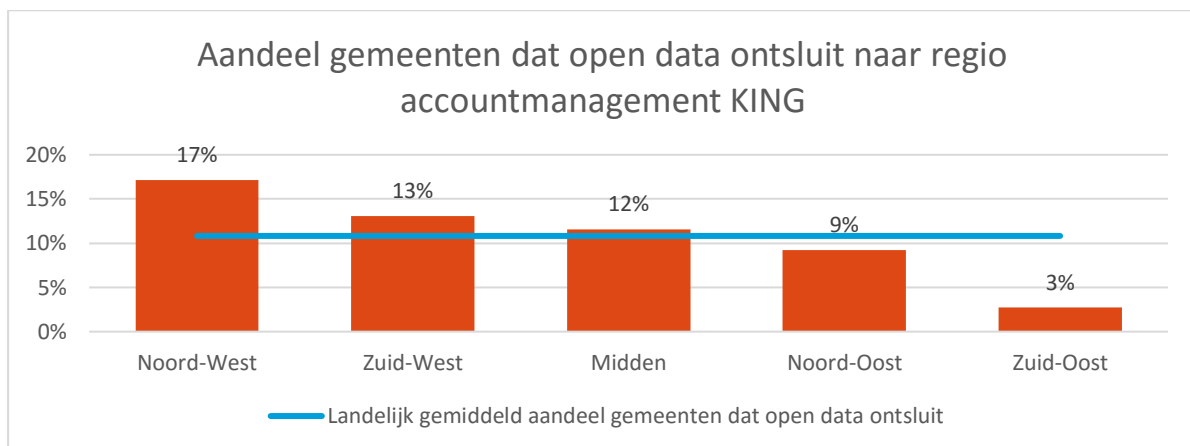

Figuur 2 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar provincie

De provincie Noord-Holland kent met 23% relatief het hoogste aandeel gemeenten dat open data ontsluit. Naast gemeenten uit de westelijke provincies waarover de randstad zich uitspreidt, bieden ook relatief veel gemeenten uit Overijssel open data aan. Binnen de provincies Limburg en Zeeland zijn er geen gemeenten die open data ontsluiten.

3.4 Gemeenten die open data ontsluiten naar regio AM KING

Onderstaande figuur laat zien welk aandeel van gemeenten in de verschillende regio's die KING hanteert voor het accountmanagement één of meer datasets ontsluiten als open data.

Figuur 3 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar regio accountmanagement KING

In de westelijke regio's is het aandeel gemeenten dat open data ontsluit groter dan in het midden en oosten van het land. Gemeenten uit de regio Zuid-Oost blijven achter bij het ontsluiten van open data in vergelijking met gemeenten in de andere regio's.

3.5 Antwoord op eerste deelvraag

Begin 2017 ontsluiten 42 gemeenten één of meer datasets als open data. Grotere gemeenten ontsluiten vaker open datasets dan kleinere gemeenten. Het aandeel gemeenten dat open dat ontsluit is het grootst in de randstadprovincies en Overijssel.

4 Hoeveelheid open data van gemeenten

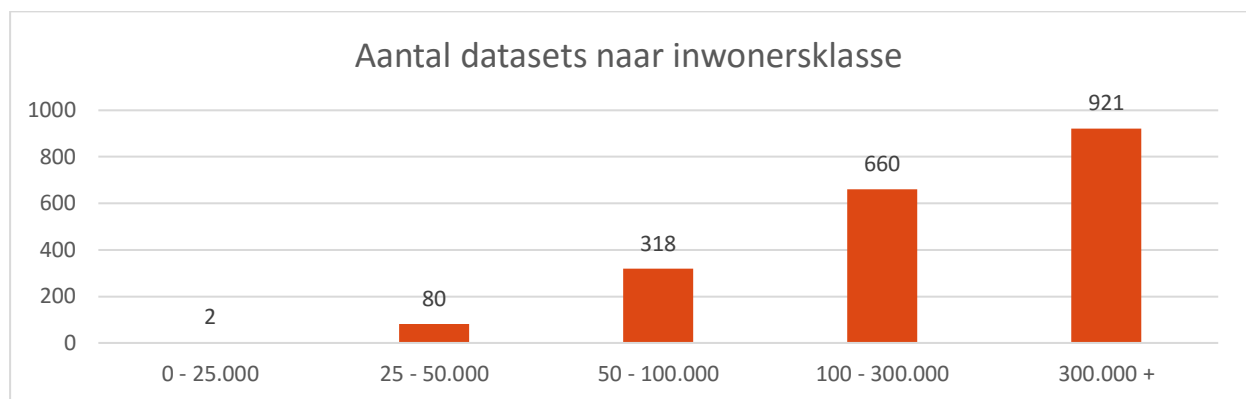
Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag hoeveel datasets gemeenten ontsluiten als open data. De volgende paragraaf geeft allereerst inzicht in het aantal datasets dat Nederlandse gemeenten ontsluiten. Daarna komt het beeld naar inwonersklasse, provincie en regio's accountmanagement KING aan de orde.

4.1 Totaal

Tijdens de nulmeting hebben we 1.981 datasets gevonden die gemeenten ontsluiten als open data.

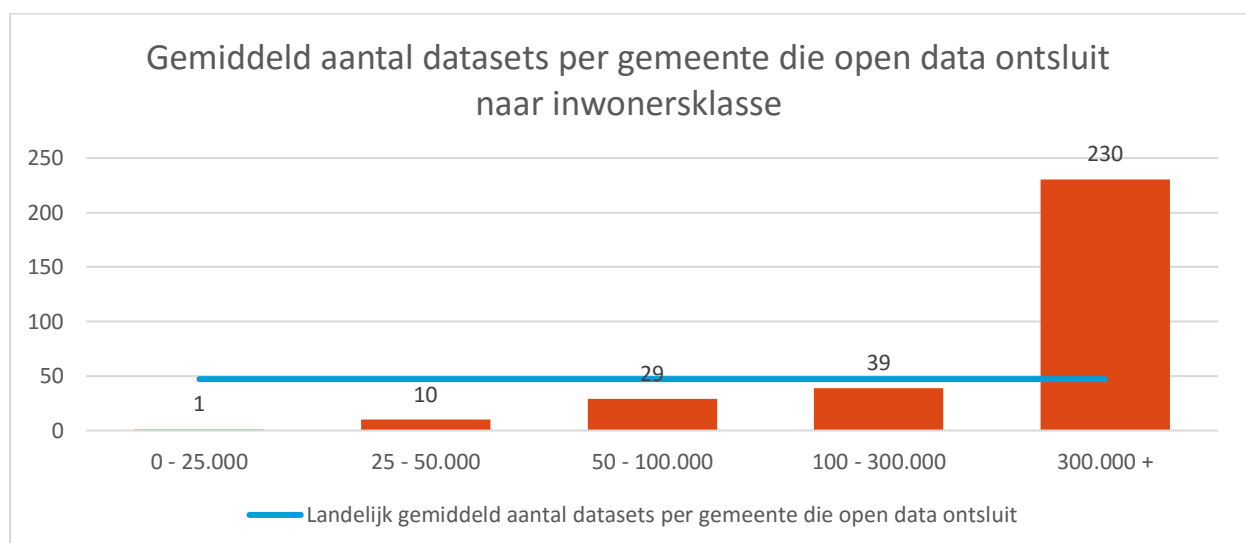
4.2 Hoeveelheid open data naar inwonersklasse

Figuur 4 laat zien dat bijna de helft van alle datasets door de grootste gemeenten ontsloten wordt. De kleinste gemeenten ontsluiten slechts 2 datasets.

Figuur 4 Aantal datasets naar inwonersklasse

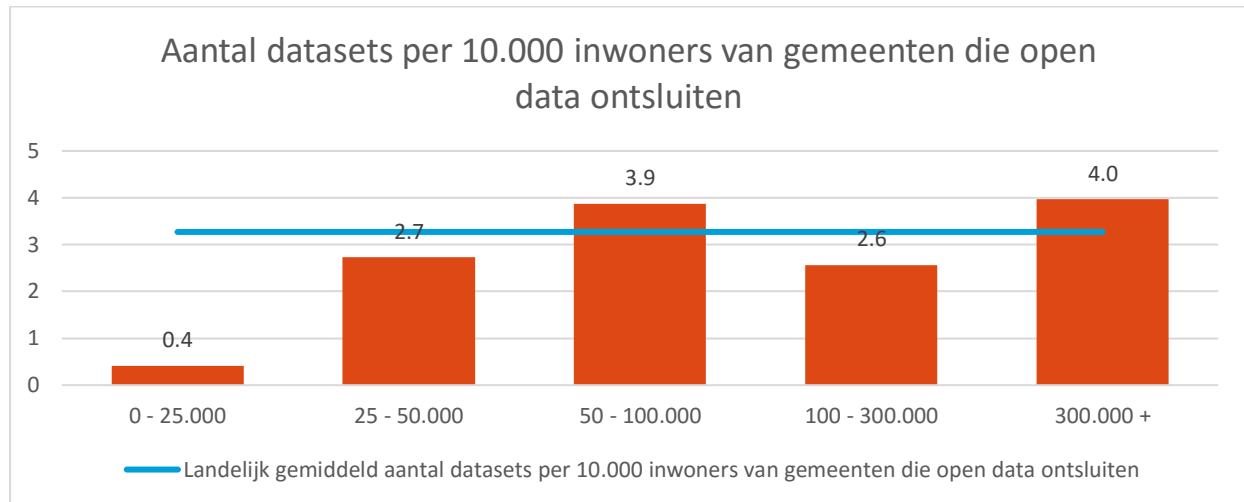
Per inwonersklasse is berekend hoeveel datasets gemeenten gemiddeld ontsluiten. Daarbij zijn alleen gemeenten meegenomen die open data ontsluiten. Het beeld is dan als volgt:

Figuur 5 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar inwonersklasse

De kleinste gemeenten bieden gemiddeld 1 dataset per gemeente aan. Naarmate gemeenten meer inwoners hebben, ontsluiten ze gemiddeld meer datasets.

Om te corrigeren voor het aantal inwoners, is berekend hoeveel datasets er per inwonersklasse beschikbaar zijn per 10.000 inwoners. Daarbij zijn alleen gemeenten meegenomen die open data ontsluiten.

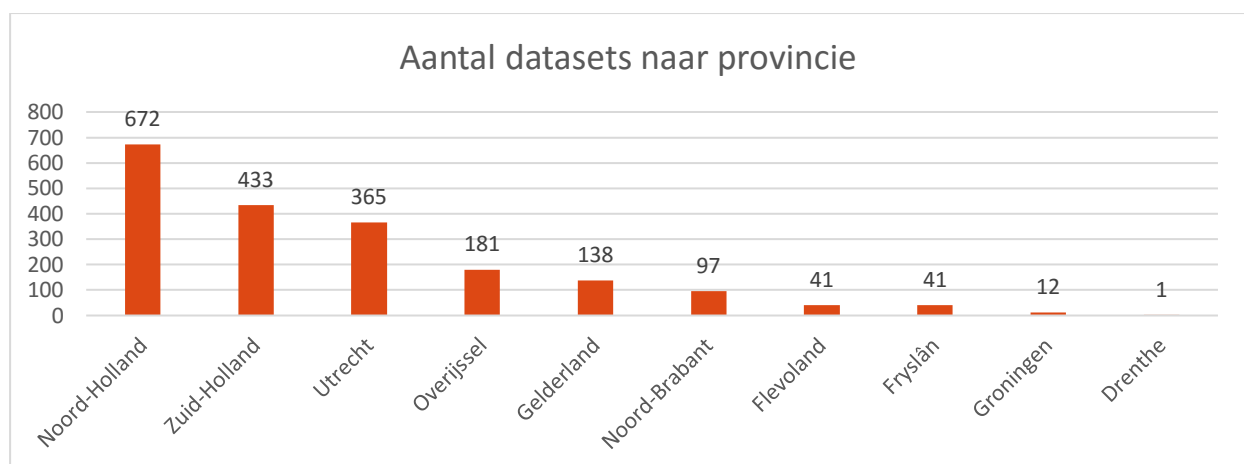

Figuur 6 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar inwonersklasse

Na deze correctie voor inwonertal blijkt dat de kleinste gemeenten relatief het kleinste aantal datasets ontsluiten per 10.000 inwoners en gemeenten met 50 tot 100.000 inwoners en de grootste gemeenten relatief het grootste aantal.

4.3 Hoeveelheid open data naar provincie

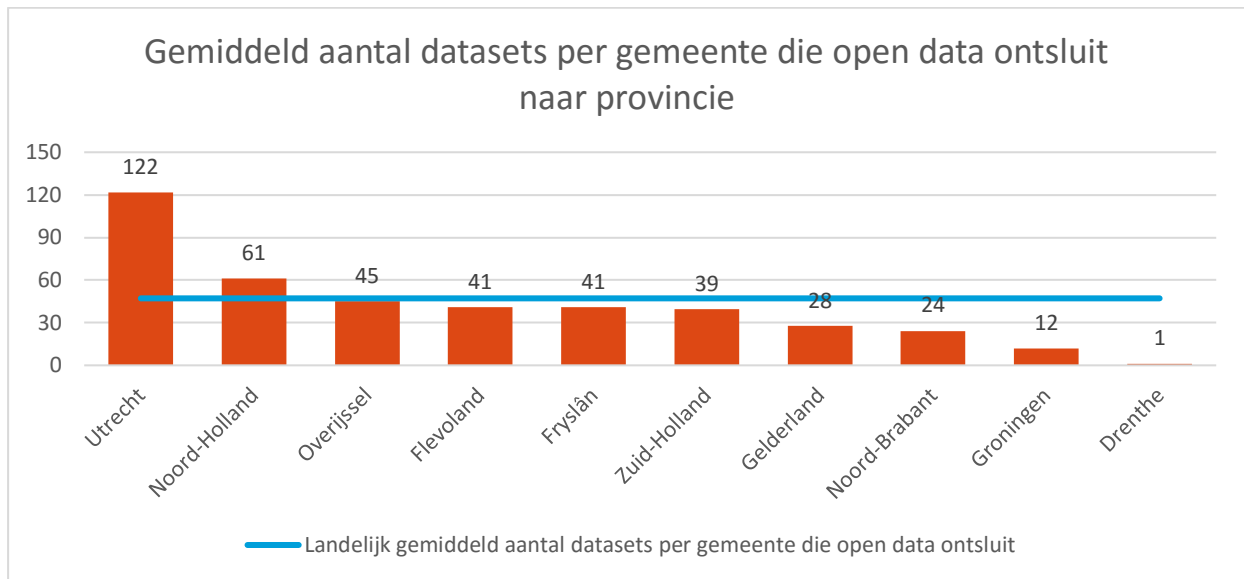
Zoals eerder vermeld, ontsluit geen van de Limburgse en Zeeuwse gemeenten open data. Voor de andere provincies is het beeld als volgt.

Figuur 7 Aantal datasets naar provincie

Gemeenten in de provincie Noord-Holland bieden samen de meeste datasets aan. Daarna volgen gemeenten uit Zuid-Holland en Utrecht. Wat hierbij meespeelt is dat de G4-gemeenten in deze provincies liggen. We hebben eerder gezien dat de G4 de meeste datasets ontsluiten.

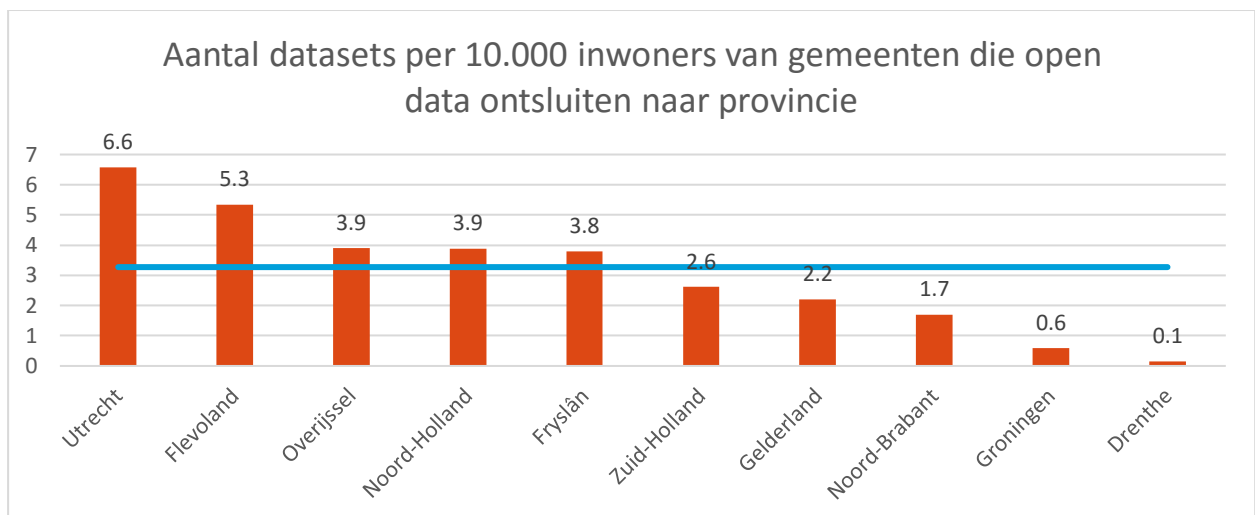
Wanneer we het aantal datasets per provincie relateren aan het aantal gemeenten dat open data ontsluit, ontstaat het beeld als in Figuur 8.

Figuur 8 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar provincie

Utrechtse gemeenten die open data ontsluiten, bieden gemiddeld verreweg de meeste datasets aan. Gemeenten uit andere provincies die open data ontsluiten, bieden gemiddeld minder datasets aan.

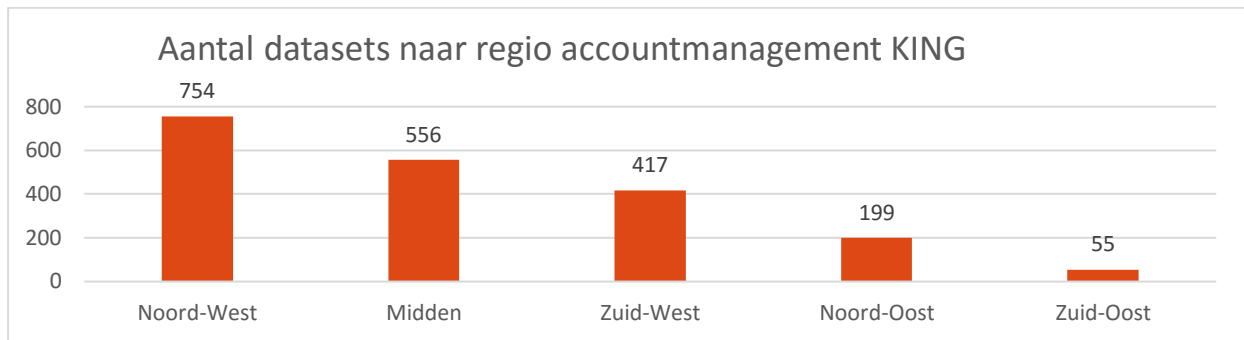
Wanneer we dit beeld corrigeren voor inwonertal, ontstaat het beeld zoals in Figuur 9. Utrechtse gemeenten bieden dan nog steeds gemiddeld de meeste datasets aan.

Figuur 9 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar provincie

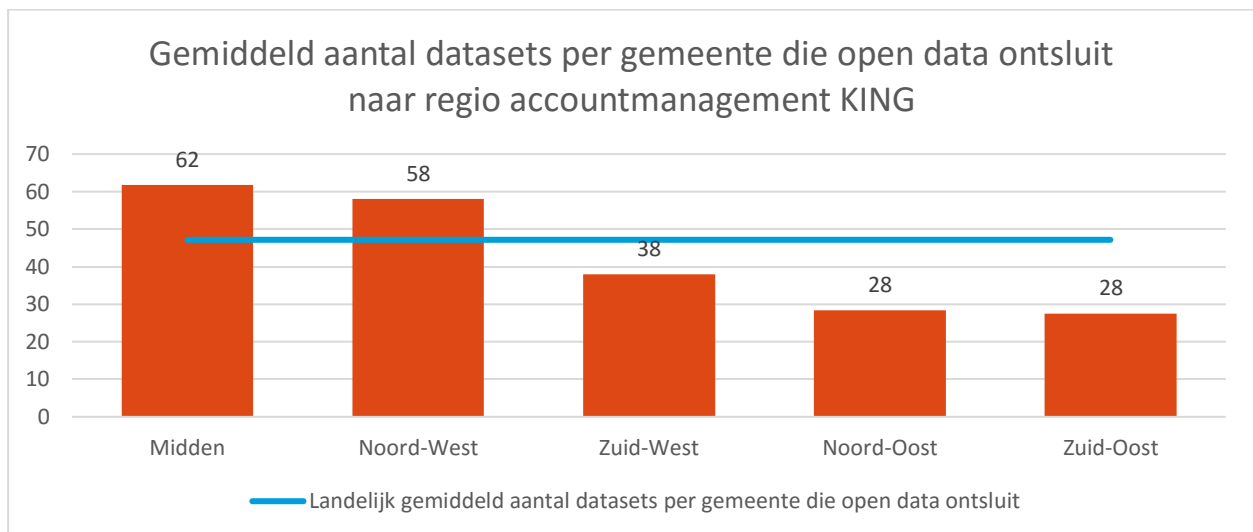
4.4 Hoeveelheid open data naar regio AM KING

Wanneer we kijken naar de verdeling van ontsloten open data over de accountmanagement regio's die KING hanteert, zien we dat de oostelijke regio's de minste datasets ontsluiten. De regio Noord-West ontsluit de meeste datasets.

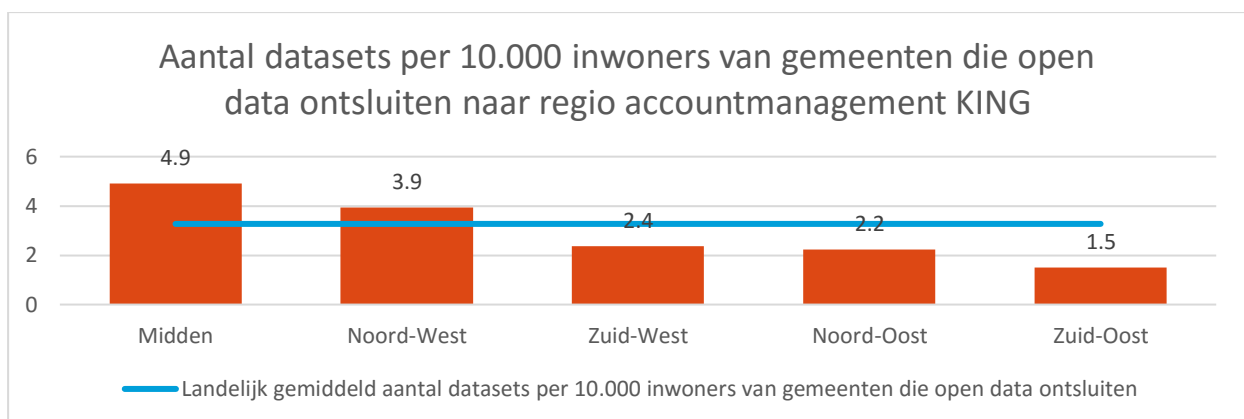
Figuur 10 Aantal datasets naar regio accountmanagement KING

Wanneer we het aantal datasets per regio relateren aan het aantal gemeenten dat open data ontsluit, ontstaat het beeld als in Figuur 11. Gemeenten in de regio's Midden en Noord-West ontsluiten meer datasets dan het landelijk gemiddelde per gemeente die open data ontsluit.

Figuur 11 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar regio accountmanagement KING

Wanneer we dit beeld corrigeren voor inwonertal, zien we dat gemeenten in het midden van het land die open data ontsluiten, gemiddeld de meeste datasets per 10.000 inwoners aanbieden. Regio Zuid-Oost blijft, ook na deze correctie voor inwonertal, hekkensluiter.

Figuur 12 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar regio accountmanagement KING

4.5 Antwoord op tweede deelvraag

Begin 2017 ontsluiten Nederlandse gemeenten bijna 2.000 datasets als open data. Grotere gemeenten bieden over het algemeen meer open datasets aan dan kleinere gemeenten. Gemeenten uit de randstadprovincies en Overijssel bieden de meeste open datasets aan.

5 Wijze waarop gemeenten open data ontsluiten

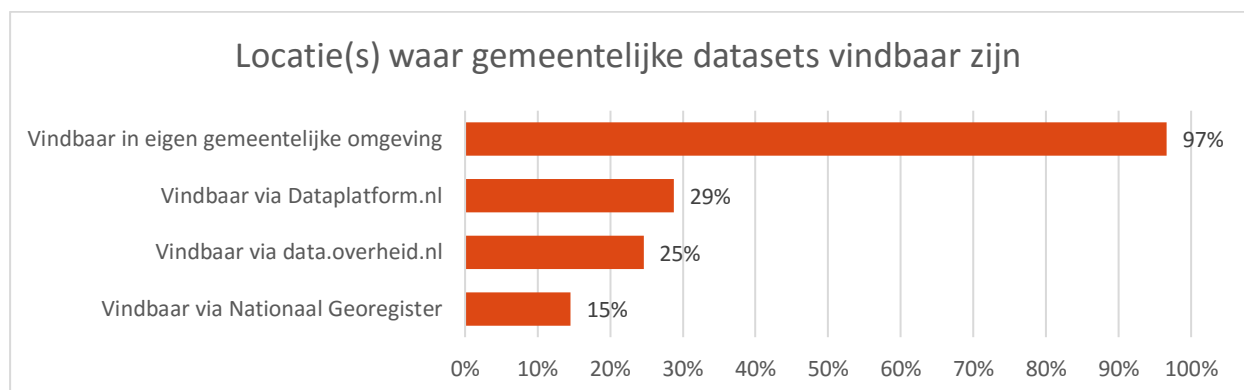
Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag hoe gemeenten open data ontsluiten. In de eerste paragraaf komt daarbij de vindplaats van datasets aan de orde. Daarna volgt een toelichting op het formaat waarin gemeenten hun datasets ontsluiten en wat de mate van herbruikbaarheid van de datasets is.

5.1 Waar gemeentelijke open data te vinden is

Gemeenten die open data ontsluiten, maken dat in de regel kenbaar op hun gemeentelijke website. De wijze waarop de gemeente datasets ontsluit, varieert van een pagina binnen de gemeentelijke website tot een speciaal portaal voor open data. De gemeente kan daarvoor het CMS gebruiken waarmee ze ook de gemeentelijke website publiceert, maar de gemeente kan ook gebruikmaken van speciale open data-platformen, zoals Dataplatform.

Zoals ook in de inleiding is aangegeven, heeft de overheid data.overheid.nl in het leven geroepen om data van overheidsorganisaties, en dus ook gemeenten, centraal vindbaar te maken.

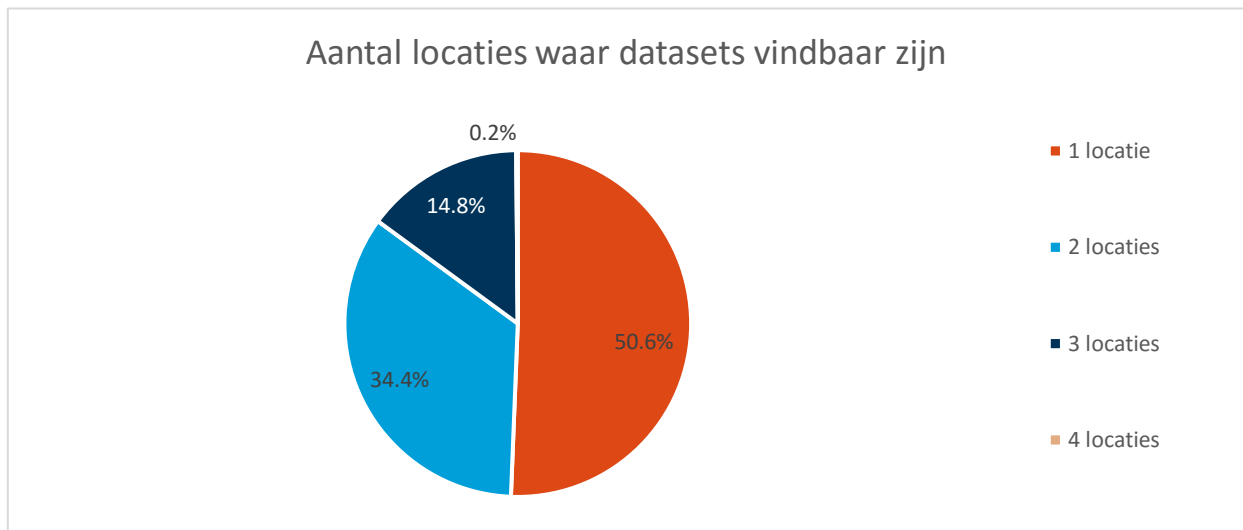
Een ander landelijk platform waar gemeenten hun open geodata kunnen ontsluiten is het Nationaal Georegister (NGR), de catalogus van geodatasets in Nederland.

Figuur 13 Locatie(s) waar gemeentelijke datasets vindbaar zijn

Bijna alle datasets uit deze nulmeting zijn vindbaar via de eigen gemeentelijke omgeving. Bijna 30% van de datasets is vindbaar via Dataplatform.nl. Een kwart van de datasets is vindbaar via data.overheid.nl. Het aantal datasets dat vindbaar is via data.overheid.nl, het aantal dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties noemde in zijn brief aan de Kamer, geeft dus een vertekend beeld van de beschikbaarheid van open datasets van gemeenten. Het aantal open datasets dat gemeenten aanbieden is in werkelijkheid veel groter.

Voor elke dataset is geanalyseerd op hoeveel van de onderzochte locaties deze vindbaar is.

Figuur 14 Aantal locaties waar datasets vindbaar zijn

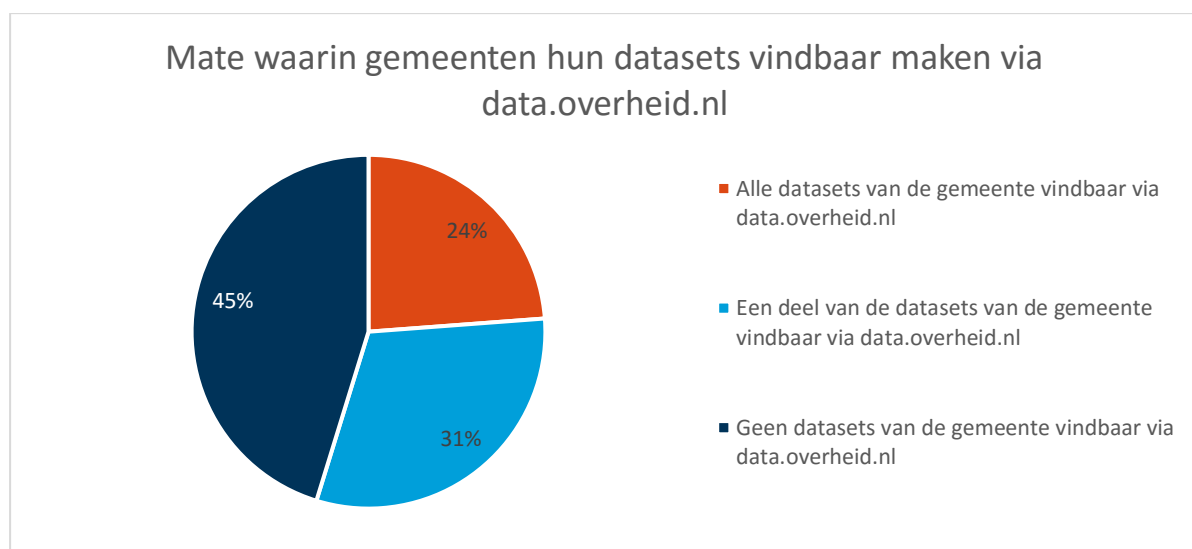
Ruim de helft van alle datasets is op 1 van de onderzochte locaties vindbaar. Van deze datasets is 94% uitsluitend via de eigen gemeentelijke omgeving vindbaar. Daarnaast zijn 40 datasets uitsluitend vindbaar via het Nationaal Georegister en 16 via data.overheid.nl.

Ruim een derde van de datasets is op 2 locaties vindbaar. In bijna alle gevallen zijn deze datasets vindbaar via de eigen gemeentelijke omgeving en een andere locatie.

Van de datasets die op 3 van de onderzochte locaties vindbaar zijn, is 91% van de datasets vindbaar op de eigen gemeentelijke omgeving, data.overheid.nl en Dataplatform.nl.

Slechts 3 datasets (0,2%) zijn op alle onderzochte locaties vindbaar.

Zoals we hiervoor al zagen, is een kwart van de gemeentelijke open datasets vindbaar via data.overheid.nl. Per gemeente die open data ontsluit is tot slot geanalyseerd hoeveel van de datasets vindbaar zijn via data.overheid.nl. Dit resulteert in het beeld zoals weergegeven in Figuur 15.

Figuur 15 Mate waarin gemeenten hun datasets vindbaar maken via data.overheid.nl

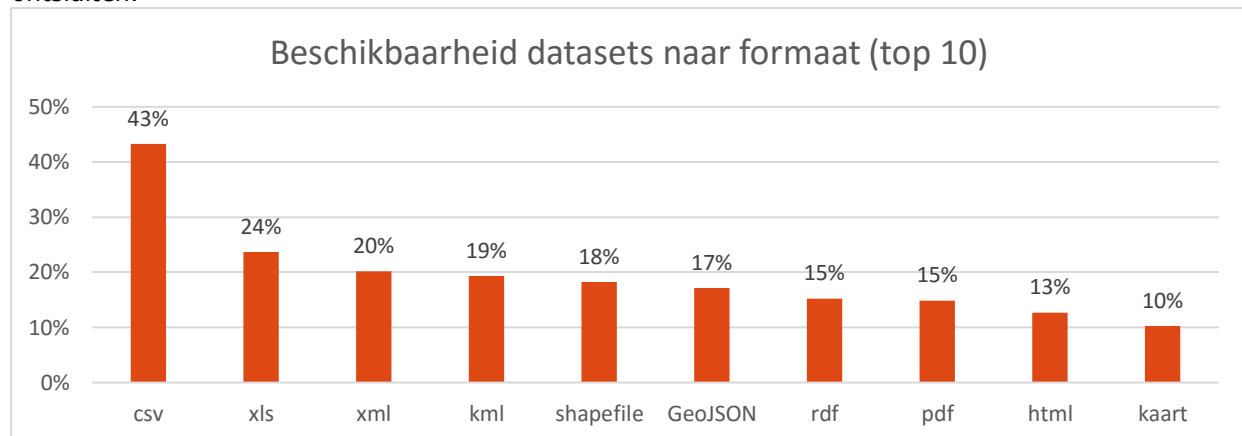
Van bijna een kwart van de 42 gemeenten die open data ontsluiten, zijn alle datasets vindbaar via data.overheid.nl. Van 45% van de gemeenten die open data ontsluiten is geen enkele dataset vindbaar via data.overheid.nl. De overige 13 gemeenten die open data ontsluiten, hebben een deel van hun datasets aangemeld op data.overheid.nl, variërend van bijna alle datasets tot slechts enkele datasets.

Bevinding

Enkele op data.overheid.nl aangemelde datasets lijken niet altijd even goed te worden onderhouden. Diverse datasets die op data.overheid.nl staan, zijn niet meer benaderbaar. Daarnaast zijn er diverse datasets waarvan data.overheid.nl vermeldt dat de "link niet OK" is. Gedurende de looptijd van dit onderzoek, zijn deze statussen niet veranderd.

5.2 Formaten waarin gemeenten datasets ontsluiten

Onderstaand figuur geeft de 10 meest aangeboden formaten weer waarin gemeenten hun datasets ontsluiten.

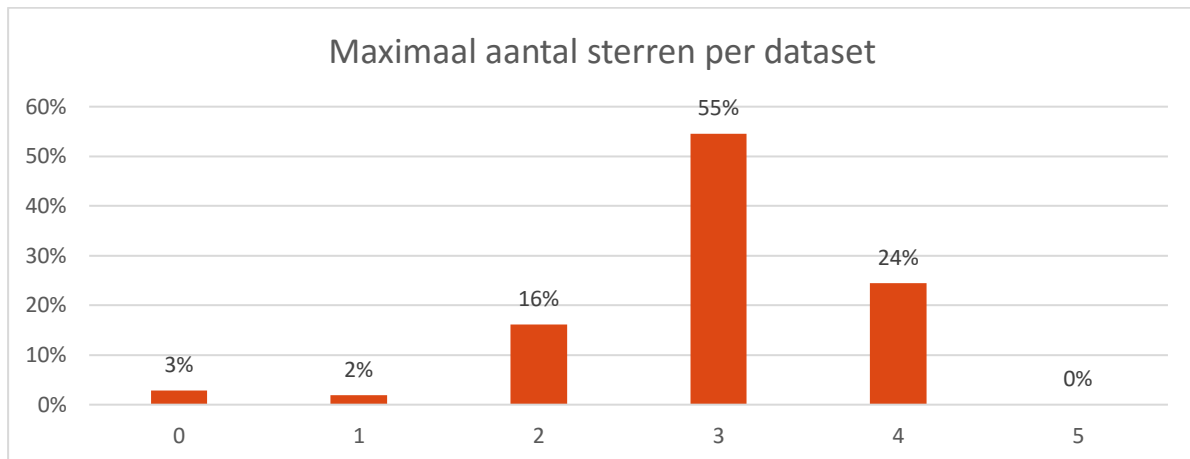

Figuur 16 Beschikbaarheid datasets naar formaat (top 10)

Het CSV-formaat is het meest aangeboden formaat voor het ontsluiten van open data. 43% van alle datasets is in dit formaat beschikbaar. Bijna een kwart van de datasets is beschikbaar in XLS-formaat¹⁰. Deze data is weliswaar goed gestructureerd, maar het is geen open bestandsformaat. Bestanden in XML formaat zijn dat wel. 1 op de 5 datasets is in dit formaat beschikbaar.

Wanneer we de beschikbaarheid van datasets vertalen naar de herbruikbaarheid, op basis van het 5-sterren classificatiemodel, ontstaat het volgende beeld.

¹⁰ In deze meting zijn xls- en xlsx-formaten afzonderlijk gemeten. Van alle datasets is 2% beschikbaar in het xlsx-formaat. Dit formaat komt daarom niet terug in de top 10.

Figuur 17 Maximaal aantal sterren per dataset

Ruim de helft van alle datasets is beschikbaar in een 3 sterren-formaat. Dat wil zeggen dat deze datasets gestructureerd en in een open bestandsformaat beschikbaar zijn. Bijna een kwart van de datasets is zelfs te benaderen via een API of webservice. In dit onderzoek is geen linked open data (5 sterren) gevonden.

5.3 Antwoord op derde deelvraag

Gemeentelijke open datasets zijn bijna allemaal vindbaar via de eigen gemeentelijke omgeving. Slechts een kwart van de datasets is (ook) vindbaar via data.overheid.nl. Van 45% van de gemeenten die open data ontsluiten, is geen enkele dataset vindbaar via data.overheid.nl. Van alle datasets is 43% beschikbaar in het csv-formaat, een goed gestructureerd en open bestandsformaat. Op herbruikbaarheid scoren de gemeentelijke open datasets ook goed. 55% van de datasets is beschikbaar in een gestructureerd open bestandsformaat. Nog eens 24% van de datasets is te benaderen via een API of webservice. Het aandeel open datasets dat slecht herbruikbaar is omdat het bijvoorbeeld niet downloadbaar, niet gestructureerd of niet in een open bestandsformat beschikbaar is, is beperkt.

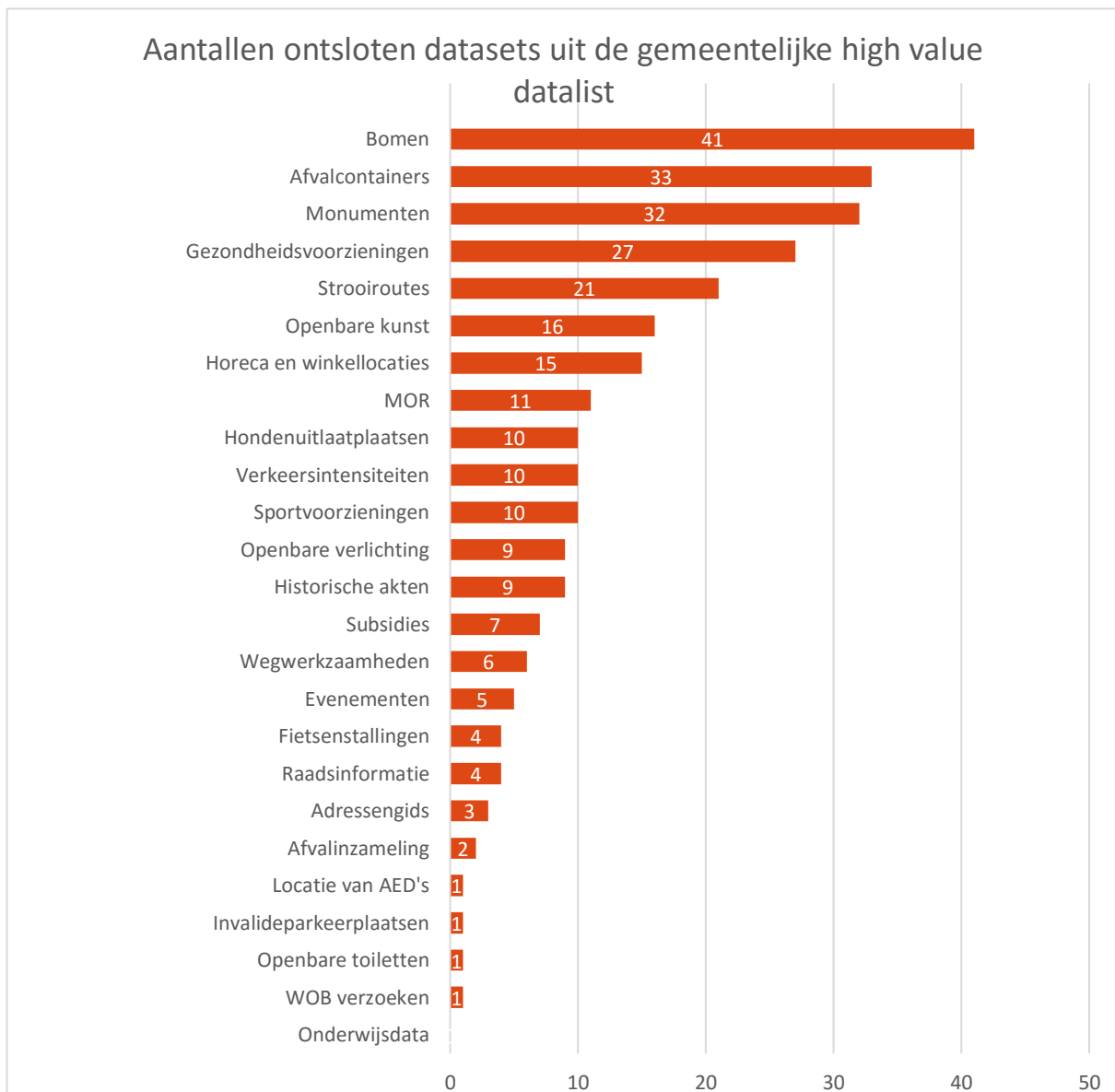
6 Beschikbaarheid high value datasets

Dit hoofdstuk geeft antwoord op de vraag in hoeverre gemeenten datasets van de [gemeentelijke high value datalist](#) ontsluiten. In de eerste paragraaf komt het totaalbeeld aan de orde. Daarna komt het beeld naar inwonersklasse, provincie en de regio's accountmanagement van KING aan de orde.

6.1 Totaal

Gemeenten laten een grote variatie zien in onderwerpen waarover ze datasets ontsluiten als open data. Daarnaast verschillen de titels die gemeenten meegeven aan vergelijkbare datasets. Bijvoorbeeld bij afvalcontainers variëren de titels bijvoorbeeld van 'Afvalbakken' tot 'Afvalcontainers', 'restafvalcontainers' en 'Huisvuil containers'.

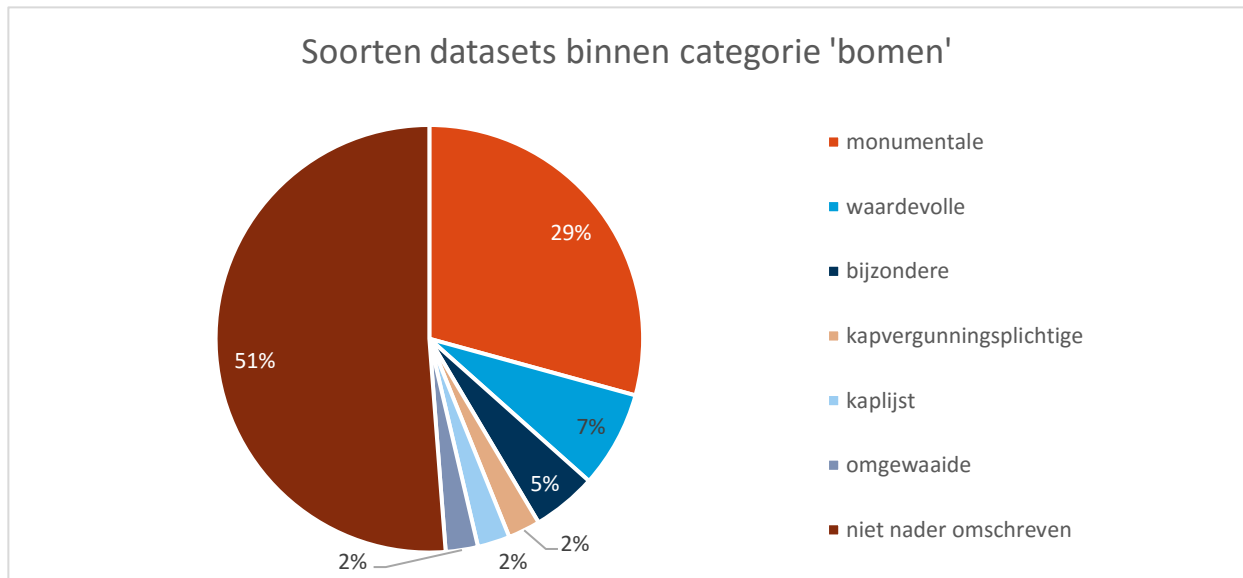
Van de 1.981 gevonden datasets, behoren er 279 (14%) tot de [gemeentelijke high value datalist](#). Onderstaande figuur toont het aantal datasets dat van elke high value dataset beschikbaar is.

Figuur 18 Aantallen ontsloten datasets uit de gemeentelijke high value datalist

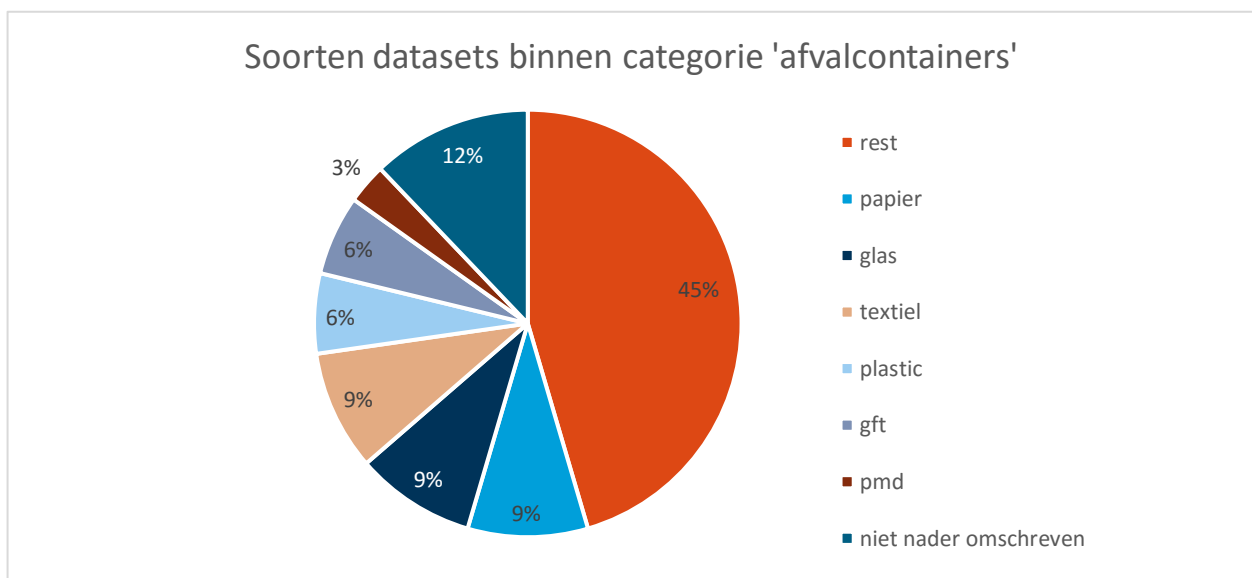
In deze nulmeting zijn 41 datasets over bomen gevonden. Deze high value dataset komt daarmee het meest voor van alle high value datasets. Andere relatief veel aangeboden high value datasets zijn de afvalcontainers, monumenten en gezondheidsvoorzieningen. Rondom onderwijsdata en handhaving en uitvoeringsinformatie zijn geen datasets gevonden.

Van de meest voorkomende high value datasets, is beoordeeld welke soorten datasets er binnen elke categorie worden aangeboden.

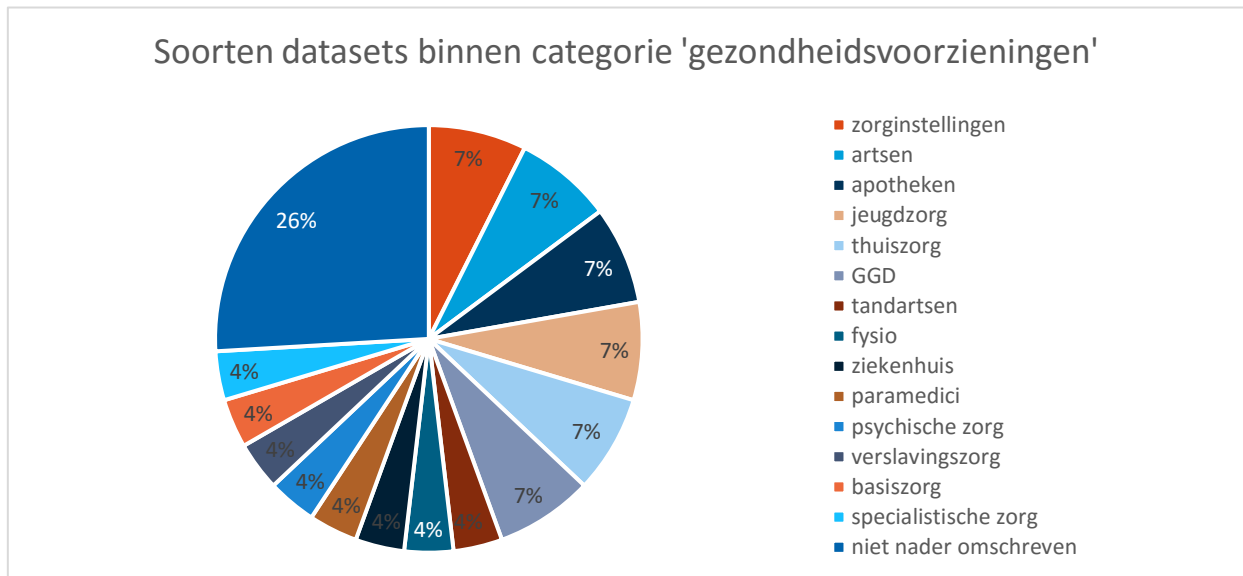
Figuur 19 Soorten datasets binnen categorie 'bomen'

Ruim de helft van de datasets over bomen, heeft als titel 'bomen' of 'bomenlijst'. Bij de andere helft van de datasets met dit thema, is een nadere beschrijving meegegeven. Zo gaat het in bijna 30% van de gevallen om een dataset over monumentale bomen. 7% van de bomen-datasets heeft betrekking op waardevolle bomen. De andere soorten komen minder vaak voor.

Figuur 20 Soorten datasets binnen categorie 'afvalcontainers'

Van de datasets binnen de categorie 'afvalcontainers' heeft 45% van de datasets betrekking op restafval. Verschillende gemeenten bieden datasets over papier-, glas- en textielcontainers. Andere soorten komen minder vaak voor.

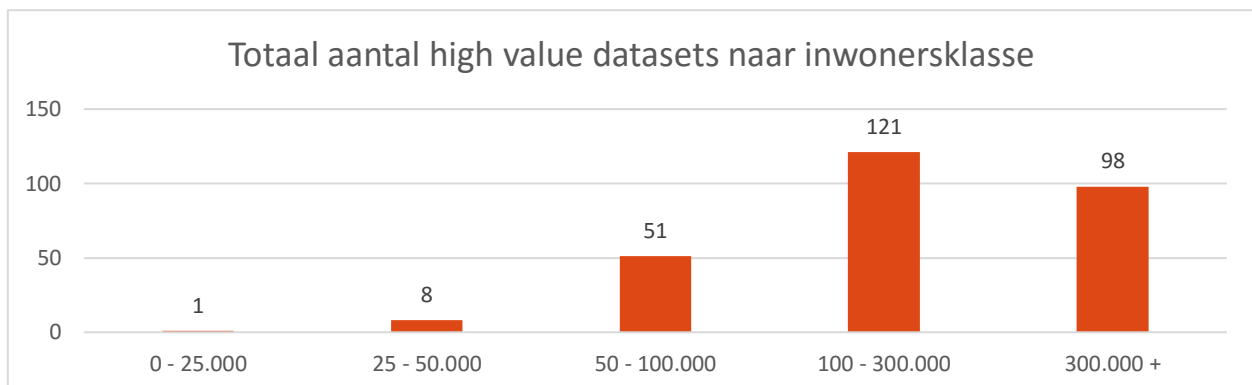

Figuur 21 Soorten datasets binnen categorie 'gezondheidsvoorzieningen'

Ruim een kwart van de datasets in de categorie 'gezondheidsvoorzieningen' is niet nader gespecificeerd. De andere datasets hebben uiteenlopende thema's.

6.2 Beschikbaarheid high value datasets naar inwonersklasse

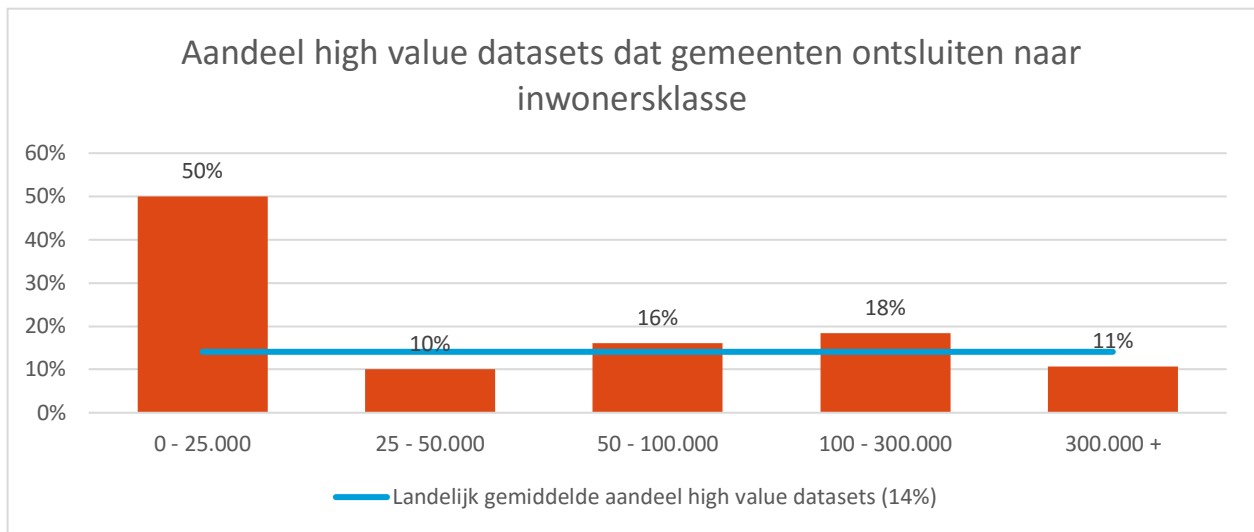
In lijn met de hoeveelheid datasets naar inwonersklasse die gemeenten aanbieden, verschilt ook het aantal high value datasets dat per inwonersklasse beschikbaar is.

Figuur 22 Totaal aantal high value datasets naar inwonersklasse

Gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners bieden samen de meeste high value datasets aan. Wanneer we deze aantallen relateren aan het totaal aantal datasets dat binnen de verschillende inwonersklassen beschikbaar is, ontstaat het onderstaande beeld.

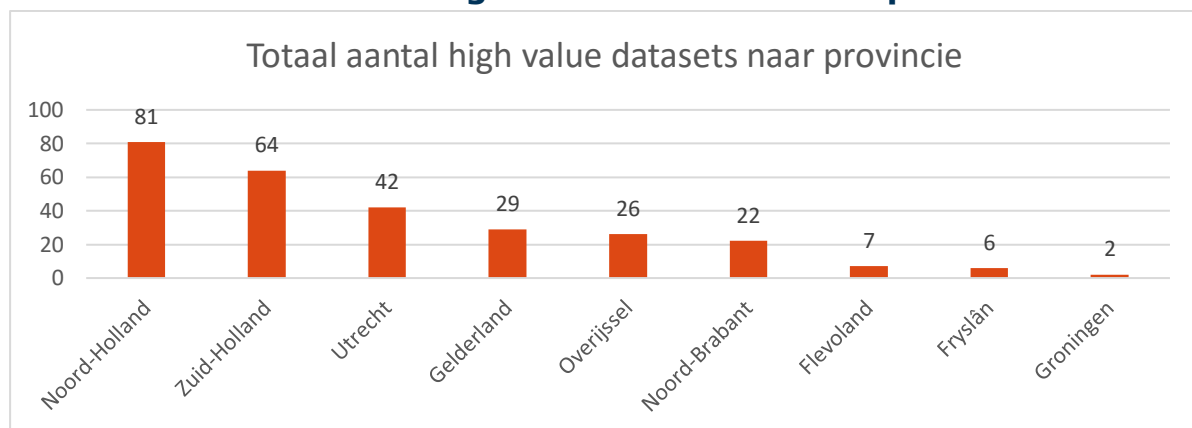

Figuur 23 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar inwonersklasse

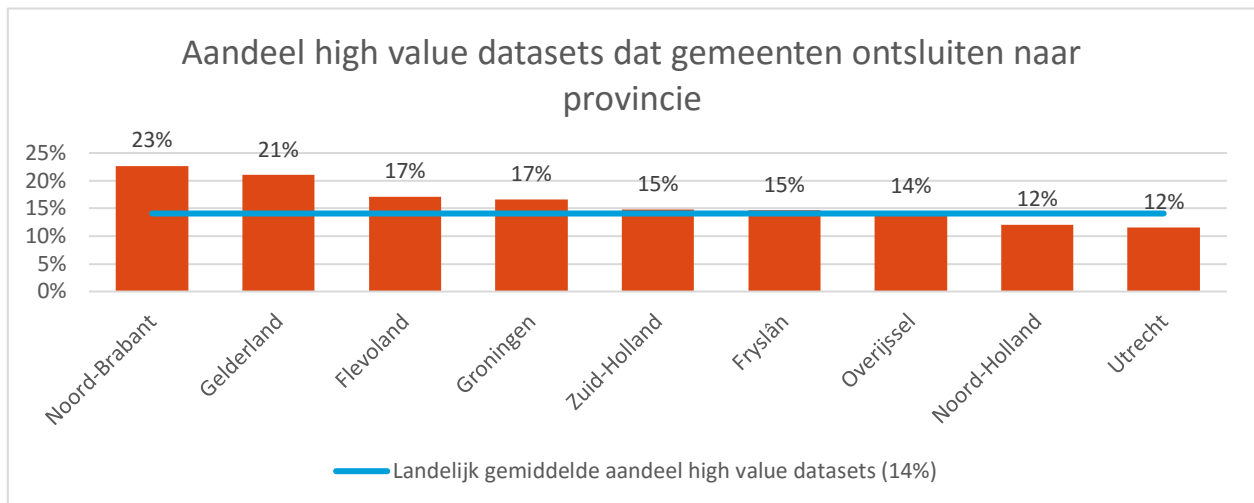
Binnen de inwonersklasse van de kleinste gemeenten zijn 2 datasets beschikbaar als open data. Eén van deze datasets behoort tot de [high value datalist](#). Binnen de andere inwonersklassen behoort gemiddeld 10% tot 18% van alle datasets tot de [high value datalist](#), waarbij gemeenten met 50.000 tot 300.000 inwoners iets boven het landelijk gemiddelde van 14% high value datasets uitkomen.

6.3 Beschikbaarheid high value datasets naar provincie

Figuur 24 Totaal aantal high value datasets naar provincie

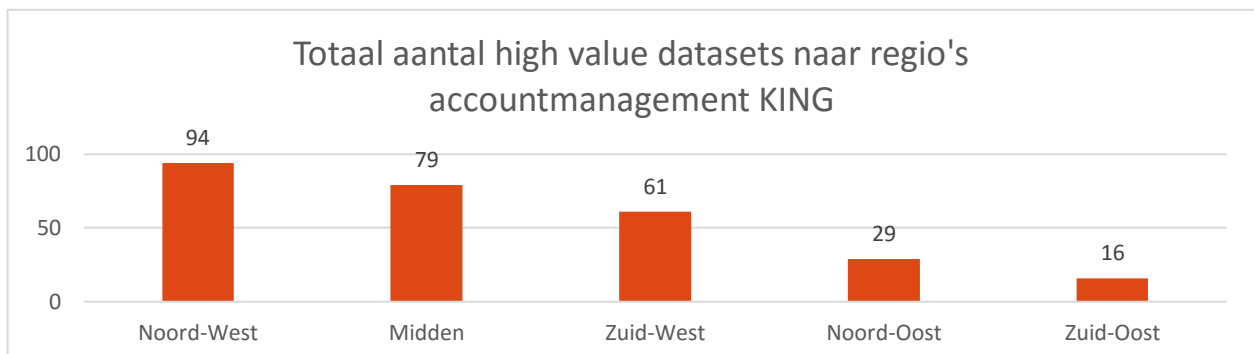
Gemeenten uit Noord- en Zuid-Holland bieden de meeste datasets aan die tot de [high value datalist](#) behoren. De Flevolandse, Friese en Groningse gemeenten bieden de minste high value datasets aan. Wanneer we deze cijfers relateren aan het totaal aantal datasets dat per provincie beschikbaar is, ontstaat het beeld als in onderstaand figuur.

Figuur 25 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar provincie

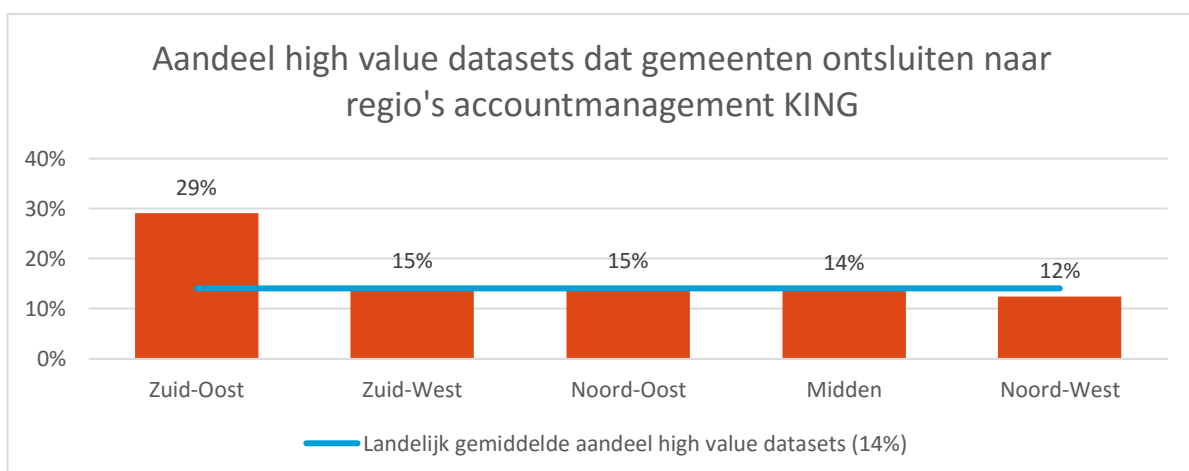
Gemeenten uit de provincies Noord-Brabant en Gelderland bieden relatief de meeste high value datasets aan, gemeenten uit de provincies Noord-Holland en Utrecht relatief de minste.

6.4 Beschikbaarheid high value datasets naar regio AM KING

Figuur 26 Totaal aantal high value datasets naar regio's accountmanagement KING

Gemeenten in de regio Noord-West bieden de meeste high value datasets aan. Wanneer we deze gegevens relateren aan het totaal aantal datasets per regio, ontstaat het volgende beeld.

Figuur 27 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar regio's accountmanagement KING

Hoewel de regio Zuid-Oost in vergelijking met de andere regio's weinig datasets beschikbaar stelt, biedt deze regio wel het grootste aandeel high value datasets aan. Voor regio's die relatief veel datasets ontsluiten geldt dat het aandeel high value datasets relatief lager is.

6.5 Antwoord op vierde deelvraag

14% van alle gemeentelijke datasets behoren tot de [high value datalist](#). De meest aangeboden high value datasets zijn bomen, afvalcontainers, monumenten en gezondheidsvoorzieningen. Gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners bieden de meeste high value datasets aan. Naarmate gemeenten meer open datasets ontsluiten, daalt het aandeel high value datasets. Tegelijkertijd geldt dat gemeenten die relatief weinig datasets aanbieden, een relatief hoog aandeel high value datasets aanbieden.

7 Conclusies, overwegingen en aanbevelingen

Deze nulmeting geeft inzicht in de stand van zaken van het ontsluiten van open data door Nederlandse gemeenten op basis van online onderzoek. Begin 2017 ontsluiten 42 Nederlandse gemeenten (11%) – met in totaal ruim 6 miljoen inwoners – samen bijna 2.000 datasets. Er is een grote variatie in gemeenten die open data ontsluiten. Het merendeel van de gevonden datasets is afkomstig van de grotere gemeenten. Gemeenten in de randstadprovincies en Overijssel bieden de meeste datasets aan. In de provincies Limburg en Zeeland ontsluit geen enkele gemeente open data. Gemeentelijke open datasets zijn bijna allemaal vindbaar via de eigen gemeentelijke omgeving. Slechts een kwart van de datasets is (ook) vindbaar via data.overheid.nl. De datasets die gemeenten aanbieden zijn in bijna 80% van de gevallen in een open bestandsformaat beschikbaar. De meeste datasets zijn daarmee goed herbruikbaar. Gemeenten die open data ontsluiten laten een enorme variatie in onderwerpen van datasets zien. Daarnaast hebben datasets met vergelijkbare onderwerpen, uiteenlopende titels. De [gemeentelijke high value datalist](#) is eerder dit jaar tot stand gekomen. Verschillende van deze datasets zijn al beschikbaar, zij het in beperkte mate (14% van het totaal aantal gevonden datasets).

Het huidige versnipperde aanbod van gemeentelijke datasets van een beperkt aantal gemeenten belemmert het hergebruik van datasets. Voor appbouwers, onderzoekers, journalisten en andere afnemers wordt het hergebruik van data pas interessant wanneer data vindbaar zijn, gelijk zijn qua vorm en inhoud en een groot volume hebben (veel gemeenten of zo mogelijk landelijke dekking). Daar is op dit moment geen sprake van. Afnemers van data moeten vaak bij afzonderlijke gemeenten op zoek naar datasets. Bovendien gebruiken gemeenten uiteenlopende titels voor datasets die over hetzelfde onderwerp gaan. Hoewel het in deze nulmeting niet is onderzocht, bestaat de verwachting dat datasets ook inhoudelijk verschillend van opbouw en kwaliteit zijn.

Het ontsluiten van open data staat niet op zich, maar maakt deel uit van een bredere data-strategie voor data-gedreven gemeenten. De informatie binnen een gemeente is daarbij te verdelen in drie categorieën:

1. Vertrouwelijke informatie, zoals persoonsgegevens, die alleen binnen de organisatie onder voorwaarden gedeeld mag worden. We noemen dit gesloten data;
2. Informatie die de gemeente onder voorwaarden deelt met directe partners. We noemen dit gedeelde data;
3. Informatie die de gemeente beschikbaar stelt en die zonder restricties kan worden hergebruikt, ofwel open data.

Voor elk van deze verschillende categorieën data is het belangrijk dat de gemeente deze goed structureert. Om data efficiënt te kunnen uitwisselen, zowel binnen de gemeente als met externen, is het belangrijk de opbouw van de data te standaardiseren. De komende periode zet VNG/KING in het kader van de Digitale Agenda 2020 met een praktijkbeproeving onder andere in op uniformiteit van gemeentelijke datasets.

De eerste stap in die richting was het realiseren van de [gemeentelijke high value datalist](#). Verschillende high value datasets zijn in de nulmeting al bij diverse gemeenten gevonden. Kwalitatief onderzoek moet echter uitwijzen in hoeverre de gevonden high value datasets ook daadwerkelijk een vergelijkbare inhoud kennen. In een volgende meting zullen we meer de diepte in gaan.

Tot nu toe beperkt de [high value datalist](#) zich tot een lijst met datasets, met per dataset een korte schets van de velden die daarin kunnen terugkomen. KING werkt in een praktijkbeproeving Open

Data Standaarden (ODS) aan een nadere uitwerking van de [high value datalist](#). Om te beginnen probeert KING in 2017 voor een vijftal datasets (stembureaus, werklocaties/bedrijventerreinen, monumenten, melding openbare ruimte en invalidenparkeerplaatsen) in samenwerking met 20 gemeenten¹¹ te komen tot een gestandaardiseerde set van afspraken over de inhoud, context en techniek. Gemeenten kunnen deze ODS vervolgens toepassen bij het ontsluiten van hun datasets, waarmee het mogelijk wordt te komen tot centrale, landelijke datasets. Gemeenten kunnen, door deelname aan de praktijkbeproeving, ook zelf een bijdrage leveren aan deze standaarden. In een volgende meting kunnen de datasets waarvoor ODS zijn afgesproken ook inhoudelijk beoordeeld worden door te analyseren in hoeverre deze datasets zijn opgebouwd conform de ODS.

Dat verschillende datasets uit de [high value datalist](#) al beschikbaar zijn, is een indicatie dat de lijst aansluit op de gemeentelijke praktijk. Dit geldt overigens niet voor alle high value datasets. Zo zijn er nog geen datasets gevonden over de kwaliteit van onderwijs en handhaving- en uitvoeringsinformatie. Tegelijkertijd bestaat de wens om de dataset 'stembureaus' op te nemen in de [gemeentelijke high value datalist](#). De [gemeentelijke high value datalist](#) zal de komende periode dan ook nog aangepast worden.

---

¹¹ Bij de praktijkbeproeving zijn ook twee provincies betrokken.

8 Bijlage 1: Gemeentelijke High Value Datalist

Naam	Toelichting
• Adressengids	Adressen van alle gemeentelijke organisaties en vestigingen met contactgegevens.
• Afvalcontainers	Overzicht van afvalcontainers binnen de gemeente: locatie, type, model, soort, ophaalcyclus.
• Afvalinzameling	Indeling in gebieden van de gemeente, met daarbij huisvuilinzameldagen weergegeven.
• Bomen	Overzicht van bomen in de gemeente. Bestaat uit: monumentaal, bossen, waardevolle, straat en parkbomen.
• Evenementen	Overzicht van evenementen binnen de gemeente, met in ieder geval: type evenement, datum en tijd, vergunning, omschrijving, aanvrager, locatie en verwacht aantal bezoekers.
• Fietsenstallingen	Overzicht van fietsenstallingen in de gemeente: locaties, openingstijden, bewaakte en onbewaakt, betaald en gratis.
• Gezondheidsvoorzieningen	Dataset met alle zorgvoorzieningen in de gemeente: locatiennaam, organisatie, wachttijden, adres, postcode, wijk, buurt, hoofdfunctie (bijv. begeleid wonen), doelgroep, contactgegevens, coördinaten (X en Y).
• Handhaving en uitvoeringsinformatie	Handhavingsinformatie, beleidsinformatie, beleidsregels op gemeentelijk niveau, onderzoeksrapporten.
• Historische akten	Gegevens van de burgerlijke stand van mensen binnen de gemeente. Akten: geboorte, huwelijk en overlijden.
• Hondenuitlaatplaatsen	Overzicht van uitlaatplekken voor honden in de gemeente.
• Horeca- en winkellocaties	Overzicht van horeca- en winkellocaties binnen de gemeente: naam, straatnaam en huisnummer, type locatie, vergunning.
• Invalideparkeerplaatsen	Parkeervakken waar invaliden het voertuig kunnen parkeren.
• Locatie van AED's	Overzicht (kaartviewer) met locaties van AED's binnen de gemeente.
• Monumenten	Dataset van alle monumenten (historische panden, rijksmonumenten, gedenkmonumenten) binnen de gemeente. Hierbij de naam van het monument, type, toelichting, beschrijving, stijl.
• Meldingen openbare ruimte (MOR)	Overzicht van alle meldingen over de open ruimte in de gemeente vanaf een bepaalde periode.
• Onderwijsdata	Gegevens over kwaliteit van onderwijs.
• Openbare kunst	Kunstwerken in de openbare ruimte in de gemeente: naam kunstwerk, straatnaam, postcode, materiaal, jaar van plaatsing, naam kunstenaar.
• Openbare toiletten	Overzicht van openbare toiletten in de gemeente.
• Openbare verlichting	Overzicht van lichtmasten binnen de gemeente.
• Raadsverslagen (raadsinformatie)	Activiteiten en vergaderingen van gemeenteraad en raadscommissies: verslagen, besluitenlijsten, schriftelijke vragen, moties, etc.

Naam	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Sportvoorzieningen 	<p>Overzicht van alle sportvoorzieningen in de gemeente (zwembaden, sporthallen, voetbalvelden, tennisbanen, etc.). Hiervan de naam van de sportvoorziening, het adres, contactgegevens, beoefende sporten.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Strooiroutes 	<p>Strooiroutes van hoofdwegen, secundaire wegen en fietspaden. Per wegdeel is aangegeven welke organisatie binnen de gemeente hier verantwoordelijk voor is.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Subsidies 	<p>Overzicht van subsidie-uitgiften binnen de gemeente. Jaar, periode, beleidsprogramma, organisatie, wettelijke taak, globaal overzicht gesubsidieerde activiteiten, subsidieregeling, aangevraagd bedrag, verleend bedrag.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersintensiteiten 	<p>Aantal voertuigen per dag op bepaalde punten per wegvak binnen de gemeente.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wegwerkzaamheden 	<p>Locaties waar wegwerkzaamheden zijn uitgevoerd of worden uitgevoerd (heden, verleden en toekomst).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • WOB-verzoeken, besluiten en bijlagen 	<p>Overzicht van WOB-verzoeken met beschrijving en onderwerp van het verzoek, aanvrager, datum besluit en inhoud besluit.</p>

9 Bijlage 2: Overzicht van figuren

Figuur 1 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar inwonersklasse.....	11
Figuur 2 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar provincie	12
Figuur 3 Aandeel gemeenten dat open data ontsluit naar regio accountmanagement KING	12
Figuur 4 Aantal datasets naar inwonersklasse	13
Figuur 5 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar inwonersklasse	13
Figuur 6 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar inwonersklasse	14
Figuur 7 Aantal datasets naar provincie	14
Figuur 8 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar provincie.....	15
Figuur 9 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar provincie.....	15
Figuur 10 Aantal datasets naar regio accountmanagement KING	16
Figuur 11 Gemiddeld aantal datasets per gemeente die open data ontsluit naar regio accountmanagement KING.....	16
Figuur 12 Aantal datasets per 10.000 inwoners van gemeenten die open data ontsluiten naar regio accountmanagement KING.....	16
Figuur 13 Locatie(s) waar gemeentelijke datasets vindbaar zijn.....	18
Figuur 14 Aantal locaties waar datasets vindbaar zijn.....	19
Figuur 15 Mate waarin gemeenten hun datasets vindbaar maken via data.overheid.nl.....	19
Figuur 16 Beschikbaarheid datasets naar formaat (top 10)	20
Figuur 17 Maximaal aantal sterren per dataset	21
Figuur 18 Aantallen ontsloten datasets uit de gemeentelijke high value datalist.....	22
Figuur 19 Soorten datasets binnen categorie 'bomen'.....	23
Figuur 20 Soorten datasets binnen categorie 'afvalcontainers'	23
Figuur 21 Soorten datasets binnen categorie 'gezondheidsvoorzieningen'	24
Figuur 22 Totaal aantal high value datasets naar inwonersklasse	24
Figuur 23 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar inwonersklasse	25
Figuur 24 Totaal aantal high value datasets naar provincie	25
Figuur 25 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar provincie.....	26
Figuur 26 Totaal aantal high value datasets naar regio's accountmanagement KING	26
Figuur 27 Aandeel high value datasets dat gemeenten ontsluiten naar regio's accountmanagement KING	26

**KWALITEITS
INSTITUUT
NEDERLANDSE
GEMEENTEN**

**KWALITEITSINSTITUUT
NEDERLANDSE GEMEENTEN**

**NASSAULAAN 12
2514 JS DEN HAAG**

**POSTBUS 30435
2500 GK DEN HAAG**

**T 070 373 80 08
F 070 363 56 82**

**INFO@KINGGEMEENTEN.NL
WWW.KINGGEMEENTEN.NL**